

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-156 (Devralma)
Karar Sayısı : 04-03/32-11
Karar Tarihi : 15.1.2004

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖR : M.Ömür PAŞAOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - CSL Limited
Temsilcisi: Av. Nilüfer Müldür ÇAKMAKLI
Eski Büyükdere Cad. Park Plaza No:22/11
34398 Maslak-İstanbul

D. TARAFLAR

: - CSL Limited
45 Poplar Road Parkville Victoria 3052 AVUSTRALYA
- Aventis Behring L.L.C.
1020 First Avenue King of Prussia PA 19406-0901 ABD

E. DOSYA KONUSU: Aventis Behring L.L.C.'nin sermayesinin tamamını temsil eden hisselerin CSL Limited tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 23.12.2003 tarih, 6301 sayı ile giren ve en son 8.1.2004 tarih, 93 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 9.1.2004 tarih, 2003-1-156/Öİ-04-MÖP sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 12.1.2004 tarih, REK.0.05.00.00/9 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-03 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- dosya kapsamındaki ilgili pazarların bir kısmında 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen pazar payı eşiğinin aşılması nedeniyle işlemin izne tabi bir devralma olduğu,

- tarafların Türkiye'de üretim yapmaması ve satışlarında da herhangi bir örtüşme olmaması nedeniyle işlemin ilgili pazarlardaki fiili rekabet üzerinde herhangi bir etkisinin bulunmadığı,

- devralan taraf CSL Limited'in Türkiye'de satmadığı ancak yurtdışında üretimini yaptığı anti-D ve albumin ürünleri bakımından, CSL Limited ve Aventis Behring L.L.C.'nin potansiyel rakipler olarak değerlendirilebileceği; ancak önemli rekabet gücüne sahip rakiplerin pazardaki fiili varlığı dikkate alındığında, CSL Limited'in potansiyel baskısının göz ardı edilmesi gerektiği, dolayısıyla işlemin potansiyel rekabet bakımından da bir sakınca yaratmayacağı,

- bu nedenlerle, ilgili pazarlarda hakim durum oluşturmayan veya mevcut hakim durumu güçlendirmeyen söz konusu işleme izin verilmesi gerektiği

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. CSL Limited (CSL)

Merkezi Avustralya'da bulunan CSL, insan sağlığına ilişkin plazma ürünleri ile çiftlik hayvanları - evcil hayvanların bakımına yönelik aşı ile diagnostik ürünler üreten ve global ölçekte pazarlayan şirketler grubunun ana teşebbüsü konumunda olup; söz konusu devralma işlemini Hong Kong'taki yavru şirketi ZLB Bioplasma Limited vasıtasıyla gerçekleştirecektir.

Dosya mevcudu bilgilerden, CSL'in Türkiye'de herhangi bir üretiminin bulunmadığı, ithalat yoluyla faaliyetinin ise oldukça sınırlı kaldığı anlaşılmaktadır.

H.1.2. Aventis Behring L.L.C. (Aventis)

Merkezi ABD'de bulunan Aventis, insan sağlığına yönelik plazma ürünlerinin geliştirilmesi, üretimi ve satışı ile iştigal etmektedir. Dünya çapında satılmakta olan bu ürünler, hemofili tedavisi için kullanılan pıhtılaşma ürünleri (coagulation therapies), önemli cerrahi müdahalelerde kullanılan yara tedavi ajanları (wound healing agents), kanın pıhtılaşmasını engelleyen tedaviler, bağışıklık maddeleri (immunoglobulin) ile şok, yanık ve dolaşım bozukluklarının tedavisi için kullanılan plazma artırımcılardan oluşmaktadır.

Dosya mevcudu bilgilere göre, Aventis'in Türkiye'de herhangi bir üretimi bulunmamakta olup, ürünlerinin dağıtımını, satışını ve pazarlamasını Türkiye'deki distribütörü kanalıyla gerçekleştirmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

CSL, geniş bir ürün yelpazesi olan rakiplerinin aksine, insan kanı plazmasından IVIG, Albumin ve Anti-D olmak üzere yalnızca üç plazma ürünü üretebilmektedir. Söz konusu ürünlerin hiç birisini Türkiye'de pazarlamayan ve 2002 yılında Türkiye'ye koyun aşısı vb. veteriner ürünü satan CSL'in bu yönüyle faaliyetleri de Aventis'in Türkiye faaliyetleri ile örtüşmemektedir.

CSL, Aventis'in ürün portföyü ile Avrupa ve Amerika'daki parçalama tesislerini kullanarak, global ölçekte daha fazla sayıda plazma ürünü üretmeyi hedeflemektedir.

Aventis'in Türkiye'de satışını yaptığı ürünlere ve bu ürünlerin kullanım alanlarına ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

- Hemofili Ürünleri–Faktör VIII ve Faktör IX: Hemofili ürünleri, kanama bozukluğu olan hastalara yöneliktir. Hemofilili insanların en önemli kaygısı, ani olarak meydana gelen, kontrol edilemeyen, hareket güçlüğüne neden olan ve eğer tedavi edilmezse ölümlü sonuçlanan, vücudun iskelet kası yapısında meydana gelen kanamalar (musculoskeletal bleeding) ile iç kanamalardır. Faktör VIII, doğuştan gelen hemofili A veya sonradan edinilen faktör VIII yetersizliği şikayeti bulunan hastalar için hastalığın önlenmesine ilişkin (profilaksis) veya acil durum tedavisi olarak kullanılırken, faktör IX doğuştan gelen hemofili B ve sonradan edinilen faktör IX yetersizliğinde kullanılmaktadır. Faktör VIII ayrıca, von Willebrand hastalığının (vWD) tedavisinde de kullanılmaktadır.

- Antitrombin III (AT III): AT III, kan akışı içinde oluşan kan pıhtılarının yerlerinden sökülmelerini sağlayan bir protein olup, genellikle yoğun bakım ortamlarında (critical care settings) kullanılmaktadır. İleri dereceli travma yaşayan hastaların kanında, çoklukla ölüm sonucu doğuran bakteriler (septisemi) oluşabilmektedir. Septiseminin hücum etmesinden önce genellikle pıhtılaşma ile ilgili bir sorun olan, “yaygın damar içi pıhtılaşması” (disseminated intravascular coagulation-DIC) meydana gelmektedir. AT III, DIC'yi tedavi etmekte kullanılmaktadır. Ayrıca AT III, nadir olarak görülen ve doğuştan gelen AT III eksikliğinin tedavisinde de kullanılmaktadır.

- Albümin: Albümin, kandaki plazma miktarını, vücuttaki dolaşım esnasında olması gereken optimum akıcılığa (viskozite) getiren bir proteindir. Albüminin üç kullanım alanı vardır: (i) yanık ve şok tedavileri esnasında kanın yeniden hidrasyonu; (ii) bileşenlerin (ingredients) diğer biyolojik ürünlerle dengesinin sağlanması ve (iii) biyoteknoloji sanayiinde hücre kültürü temeli. Albümin, yoğun bakım ortamlarında kan miktarını yükseltmek için plazma arttırıcı olarak kullanılmaktadır.

- Hepatit B Hiperimünü: Hepatit B'nin, insan hepatit B'si ve imünoglobulin gibi aktif bileşenleri mevcut olup, hepatit B'nin profilaksisi (hastalığın oluşmaması için uygulanan tedavilerin tümü) için kullanılmaktadır.

- Anti D Hiperimünü: Anti-D, fetüsün Rhesus (Rh) kan grubunun, annenin kan grubu ile uyuşmadığı hallerdeki hamileliklerin doğum öncesi yönetiminde kullanılmaktadır.

- İnsan Fibrinojeni: Fibrinojen tipik olarak yoğun bakım ortamlarında, doğuştan gelen yetersiz, bozuk ve olmayan fibrinojen ile sonradan ortaya çıkan yetersiz fibrinojen hallerinde kanın pıhtılaşma gücünü arttırmak amacıyla kullanılmaktadır.

- Trombotik Maddeler: Trombotik (kan pıhtısını eritici) maddeler, kanın, vücudun çeşitli bölümlere akışını ciddi derecede engelleyebilen ve akciğerler, bacak damarları ve kalbin çevresindeki kan damarlarında bulunabilen bir kan pıhtısının parçalanıp eritilmesinde ya da kalp krizi geçiren kişilerin tedavisinde kullanılır.

- Fibrin Yapıştırıcı: Fibrin yapıştırıcı, tüm cerrahi disiplinlerde, dokunun sağlanması, ameliyat dikişlerinin desteklenmesi, kan akışının yavaşlatılması (haemostasis) gibi genellikle yaraların kapatılması yönündeki tedavilerde kullanılan bir üründür.

Aventis'in satışını yaptığı söz konusu ürünleri, Avrupa İlaç Pazarlama Araştırmaları Birliği tarafından geliştirilmiş olan Anatomical Therapeutic Classification (ATC) sınıflandırma sisteminde yer alan ATC-3 kademesine göre belirli kategoriler altında toplamak mümkündür¹. ATC-3 kodu genel kullanım alanlarını gösterir nitelikte olmakla birlikte, söz konusu ürünler belirli ve özel hastalıkların tedavisinde kullanılıyor olmaları nedeniyle ayrı ürün pazarları olarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla, ilgili ürün pazarları, faktör VIII, faktör IX, AT III, albümin, insan fibrinojeni, trombotik maddeler, hepatit B hiperimünü, anti-D hiperimünü ve fibrin yapıştırıcı pazarları olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili pazarlardaki ürünlerin, ülke genelinde dağıtımı ve satışının yapılabilmesi nedeniyle ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

CSL'in, yavru şirketi ZLB Bioplasma Limited vasıtasıyla, Aventis'in sermayesinin tamamını temsil eden hisseleri devralması işlemi, kontrol değişikliğinin gerçekleşmesi nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralmadır.

CSL'in Türkiye'de satışını yaptığı ürünlerin Aventis'in pazara sunduğu ürünlerle örtüşmemesi nedeniyle Aventis'in elde etmiş olduğu ciro ve pazar payları aynı zamanda tarafların toplam ciro ve pazar paylarını teşkil etmektedir.

Dosya mevcudu bilgilerden; tarafların ilgili pazarlardaki toplam cirolarının, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan 25 trilyon TL ciro eşliğini aşmadığı, ancak faktör IX, AT III, insan fibrinojeni, trombotik maddeler, anti-D hiperimünü ve fibrin yapıştırıcı pazarlarında %25'lik pazar payı eşliğinin aşıldığı, bu nedenle söz konusu işlemin izne tabi olduğu anlaşılmıştır.

Tarafların Türkiye'ye satışlarında örtüşmenin olmaması nedeniyle, bildirim konusu devrin ilgili pazarlarda fiili rekabet üzerinde herhangi bir etkisi söz konusu olmayacaktır. Öte yandan, dosya mevcudu bilgilere göre, CSL'in

¹ Örneğin, faktör VII, faktör IX ve insan fibrinojenini ATC-3 kodu B02B olan "K vitamini ve diğer hemostatikler" başlığı altında toplamak mümkündür.

Türkiye’de satmadığı ancak yurtdışında üretimini yaptığı anti-D ve albumin ürünleri bakımından, CSL ve Aventis’in potansiyel rakipler olarak değerlendirilmesi mümkündür. Ancak CSL’in bu devri gerçekleştirmek istemesinin nedeni olarak, rakiplerinin aksine sınırlı sayıda kan ve plazma ürünü (yalnızca üç ürün) üretme kapasitesine sahip olması ve bu pazarlarda önemli pazar gücüne sahip diğer rakiplerin varlığının bulunması dikkate alındığında, işlemin potansiyel rekabet üzerindeki etkisinin oldukça sınırlı kalacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1- Aventis Behring L.L.C.’in sermayesinin tamamını temsil eden hisselerinin CSL Limited tarafından devralınması işleminin; dosya kapsamındaki ilgili pazarların bir kısmında 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ’de belirtilen pazar payı eşiğinin aşılması nedeniyle, bu Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olduğuna, bununla birlikte,

- tarafların Türkiye’de üretim yapmaması ve satışlarında da örtüşmenin olmaması nedeniyle işlemin ilgili pazarlardaki fiili rekabet üzerinde herhangi bir etkisinin bulunmadığına,

- devralan taraf CSL Limited’in Türkiye’de satmadığı ancak yurtdışında üretimini yaptığı anti-D ve albumin ürünleri bakımından, CSL Limited ve Aventis Behring L.L.C.’in potansiyel rakipler olarak değerlendirilebileceğine; ancak önemli rekabet gücüne sahip rakiplerin pazardaki fiili varlığı dikkate alındığında, CSL Limited’in potansiyel baskısının göz ardı edilebileceğine, dolayısıyla işlemin potansiyel rekabet bakımından da bir sakınca yaratmayacağına,

2- bu nedenlerle, söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili piyasalardaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığına, dolayısıyla bildirim konusu devralmaya izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.